

Số: 586 /BC-TA

Hà Tĩnh, ngày 11 tháng 7 năm 2022

BÁO CÁO
trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 8 HĐND tỉnh khóa XVIII

Thực hiện Công văn số 232/HĐND ngày 07 tháng 7 năm 2022 của Hội đồng nhân dân tỉnh Hà Tĩnh về việc đề nghị chuẩn bị trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 8 Hội đồng nhân dân, Toà án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh báo cáo như sau:

1. Tình hình áp dụng án treo tại Hà Tĩnh

Từ ngày 01/12/2021 đến ngày 31/5/2022, Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Hà Tĩnh thụ lý 591 vụ/ 1.181 bị cáo, giải quyết 457 vụ/ 868 bị cáo, đạt tỷ lệ 77,3%, tăng 13 vụ so với cùng kỳ năm 2021.

Áp dụng hình phạt tử hình 02 bị cáo, chiếm 0,3%; chung thân 02 bị cáo, chiếm 0,3%; tù có thời hạn 435 bị cáo, chiếm 57,7%; phạt tù nhưng cho hưởng án treo 214 bị cáo, chiếm 28,4%; cải tạo không giam giữ 32 bị cáo, chiếm 4,2%; phạt tiền 67 bị cáo, chiếm 8,9%.

Các bị cáo phạt tù nhưng cho hưởng án treo bị tuyên phạt mức án từ 04 đến 36 tháng với các tội danh:

- Đánh bạc: 107 bị cáo (tỷ lệ 50%);
- Trộm cắp tài sản: 30 bị cáo (tỷ lệ 14%);
- Vi phạm quy định về tham gia giao thông đường bộ: 24 bị cáo (tỷ lệ 11,2%);
 - Tàng trữ, buôn bán hàng cấm: 10 bị cáo (tỷ lệ 4,8%);
 - Cố ý gây thương tích: 09 bị cáo (tỷ lệ 4,2%);
 - Gây rối trật tự công cộng: 05 bị cáo (tỷ lệ 2,3%);
 - Môi giới mại dâm: 04 bị cáo (tỷ lệ 1,9%);

Và một số loại tội khác như Tiêu thụ tài sản do người khác phạm tội mà có (01 bị cáo), Hủy hoại tài sản (01 bị cáo), Không tố giác tội phạm (01 bị cáo)...

Trong đó:

- Phạm tội thuộc trường hợp ít nghiêm trọng: 176 bị cáo;
- Phạm tội thuộc trường hợp nghiêm trọng 38 bị cáo;
- Giữ vai trò đồng phạm, giúp sức, thứ yếu: 53 bị cáo;
- Người chưa thành niên: 15 bị cáo;

- Người cao tuổi: 01 bị cáo;
- Gia đình chính sách, có công với cách mạng: 31 bị cáo.

Việc áp dụng hình phạt treo được Hội đồng xét xử xem xét, đánh giá kỹ lưỡng, đảm bảo quy định tại Điều 65 Bộ luật hình sự, Nghị quyết 02/2018/NQ-HĐT P ngày 15/5/2018 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao và Nghị quyết 01/2022/NQ-HĐTP, ngày 15/4/2022 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao “Hướng dẫn áp dụng Điều 65 BLHS về án treo”. Không có trường hợp Tòa án tỉnh, Tòa án cấp huyện tuyên bị cáo phạt tù cho hưởng án treo nhưng sau đó bị Tòa án cấp trên xét xử hủy án, cải giam.

2. Nguyên nhân tỷ lệ bị cáo phạt tù nhưng hưởng án treo của Hà Tĩnh cao

Các vụ án hình sự mà Tòa án nhân dân hai cấp tỉnh Hà Tĩnh thụ lý, giải quyết có nhiều trường hợp thuộc loại tội ít nghiêm trọng, nghiêm trọng trong đó nhiều nhất là tội “đánh bạc” mang tính nhỏ lẻ, bột phát, nhiều người tham gia nhưng tang số ít, thành phần tham gia là người dân lao động có trình độ dân trí thấp (đánh tại đám ma, đám cưới...); các vụ Cố ý gây thương tích nhưng tỷ lệ thương tích không lớn; các vụ trộm cắp vặt; các vụ án liên quan đến vi phạm quy định về tham gia giao thông do lỗi vô ý, có nhiều trường hợp có lỗi của người bị hại...

Bị cáo là đồng phạm có vai trò không đáng kể trong vụ án; bị cáo là người chưa thành niên, người cao tuổi, phụ nữ có thai, nuôi con nhỏ dưới 36 tháng tuổi, bị cáo là cán bộ, đảng viên; các bị cáo có nhân thân tốt, phạm tội do lỗi vô ý, có nhiều tình tiết giảm nhẹ quy định tại khoản 1, 2 Điều 51 Bộ luật hình sự; không có tình tiết tăng nặng quy định tại khoản 1 Điều 52 Bộ luật hình sự; có nơi cư trú rõ ràng hoặc nơi làm việc ổn định để cơ quan, tổ chức có thẩm quyền giám sát, giáo dục, chính quyền địa phương, cơ quan nơi bị cáo công tác có văn bản đề nghị cho hưởng án treo; không gây nguy hiểm cho xã hội; không ảnh hưởng xấu đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội...

Việc Tòa án cho các bị cáo được hưởng án treo đúng quy định của pháp luật phù hợp với tinh thần cải cách tư pháp, đảm bảo quyền con người, thể hiện tinh thần văn và hướng thiện đối với những trường hợp phạm tội lần đầu thuộc trường hợp ít nghiêm trọng, người chưa thành niên, người cao tuổi, phụ nữ, người phạm tội có nhân thân tốt, phạm tội do nhận thức pháp luật, đã khắc phục hậu quả... Bên cạnh đó, án treo là chế định hình phạt tù có điều kiện, nếu trong thời gian thử thách, người được hưởng án treo không ăn năn hối cải, tiếp tục phạm tội thì hình phạt tù cho hưởng án treo sẽ bị chuyển thành hình phạt tù giam. Vì vậy, việc cho bị cáo được hưởng án treo vẫn đảm bảo nghiêm minh, không ảnh hưởng đến công tác đấu tranh phòng chống tội phạm.

3. Giải pháp đảm bảo áp dụng án treo nghiêm minh, đúng pháp luật

- Đẩy mạnh công tác giáo dục, rèn luyện tư tưởng chính trị; phẩm chất đạo đức, bản lĩnh nghề nghiệp cho Thẩm phán, cán bộ Tòa án.

- Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, giám sát hoạt động xét xử của Tòa án cấp trên đối với Tòa án cấp dưới; sự giám sát của cơ quan dân cử và người dân.

- Tăng cường học tập, nghiên cứu, nhận thức đúng và đầy đủ về chế định án treo theo quy định của pháp luật hình sự Việt Nam.

- Tăng cường công khai minh bạch hoạt động xét xử, công khai đầy đủ các bản án, quyết định có hiệu lực trên Cổng thông tin điện tử Tòa án.

- Xử lý nghiêm đối với các Thẩm phán cho hưởng án treo không đảm bảo điều kiện theo quy định của pháp luật theo Quyết định 120/QĐ-TANDTC ngày 19/6/2017 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao Quy định xử lý trách nhiệm người giữ chức danh tư pháp trong Tòa án nhân dân.

Trên đây là báo cáo trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 8 HĐND tỉnh khóa XVIII, Tòa án nhân dân tỉnh báo cáo để Hội đồng nhân dân tỉnh theo dõi, giám sát./.

Nơi nhận:

- Hội đồng nhân dân tỉnh;
- Lưu: VT, TH.



